

Καθηγητῆς Ἀναρέας Θεοδώρου (†)

**Ὁ ἀντι-οικουμενιστῆς, ὁ ἀντι-παπικός
(1922-2004)**

3. Ἐκκλησιολογικὸς στρουθοκαμηλισμὸς*

*Τοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου
Ἀνδρέου Θεοδώρου (†)*

ΣΤΟ φύλλο τῆς οὐνιτικῆς ἐφημερίδος «**Καθολικὴ**» τῆς **5/1/1988** ἀναγράφεται:

«Στὸ πρῶτο τμήμα τῆς Λειτουργίας –λειτουργία τοῦ Λόγου– οἱ δύο ποιμενάρχες ἐτέλεσαν πραγματικὸ συλλεΐτουργο, ἔνδειξη τῆς μερικῆς, ἀλλὰ πραγματικῆς κοινωρίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν»!

Τὸ δημοσίευμα αὐτό, ἀναφερόμενο στὸ πρόσφατο «συλλεΐτουργο» ποὺ τελέσθηκε στὴ Ρώμη καὶ στὸ ὁποῖο μετεΐχαν ὁ Πάπας Ρώμης Ἰωάννης-Παῦλος Β΄ καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Δημήτριος, ἀπηχεῖ σαφῶς τὶς περὶ ἐνώσεως ἀντιλήψεις τῆς ἐν Ἑλλάδι Οὐνίας, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Λατινικῆς θεολογίας καὶ Ἐκκλησίας. Ἴσως παρόμοιες ἀντιλήψεις νὰ υἰοθετοῦνται καὶ ἀπὸ μέρους ὀρισμένων ἀκράϊων ὀρθοδόξων οἰκουμενιστικῶν κύκλων· θὰ ἔφριττα δὲ καὶ στὴν ὑποψία μονάχα, ὅτι κάτι παρόμοιο θὰ μπορούσε νὰ συμβαίνει καὶ σὲ ἐπίσημα ὀρθόδοξα ἐκκλησιαστικὰ κέντρα!

Ἐν πάσῃ περίπτωσει, ἐπειδὴ τὸ δημοσίευμα αὐτὸ εἶναι δυνατὸν νὰ πολλαπλασιάσει τὴ σύγχυση γύρω ἀπὸ τὸν ἐνωτικὸ διάλογο καὶ τὶς προσπάθειες τῶν δύο Ἐκκλησιῶν (ἢ Λατινικὴ Ἐκκλησία πάντοτε ἐντὸς εἰσαγωγικῶν), ἐπιθυμῶ νὰ διατυπώσω τὶς ἀκόλουθες σκέψεις μου, μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν πληροφόρηση τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, ποὺ εἶναι αὐτὸ κυρίως ποὺ δέχεται ἀνέλεκτα τὰ πλήγματα τῆς οἰκουμενιστικῆς λαίλαπος καὶ συμφορᾶς.

* * *

ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ποὺ κάνει ἢ «**Καθολικὴ**» εἶναι ἀνυπόστατες, ψευδεῖς καὶ ἀντιφατικές. Στὴ Ρώμη δὲν ἐγίνε πραγματικὸ συλλεΐ-

το υ ρ γ ο , ὅπως ἰσχυρίζεται. Ἔγινε ἀπλῶς «συλλείτουργο» (ἐντὸς εἰσαγωγικῶν). Μιὰ θεατρικὴ παράσταση χωρὶς κανένα οὐσιαστικὸ ἔρεισμα. Μιὰ ἐκκλησιολογικὴ ἐπίδειξη ἀθέμιτη καὶ ἀνεπίτρεπτη. Ἐνα παιγνίδι αὐθαίρετο καὶ ἀντιφατικὸ, μιὰ πράξη ἐντελῶς ἀλλοτριωμένη ἀπὸ τὴν ἀλήθειά της.

Εἶχα καὶ ἄλλοτε τὴν εὐκαιρία νὰ διατυπώσω τὶς ἀπόψεις μου περὶ τῆς ἐννοίας ἐνδὸς πραγματικοῦ συλλείτουργου, τῆς συμμετοχῆς δηλαδὴ ὁ μ ο δ ὄ ξ ω ν ἀρχιερέων στὴ θεία λειτουργία (ποῦ ψυχὴ της εἶναι ἢ προσφορὰ τῆς θείας Εὐχαριστίας), στὴν ὁποίαν ἢ Ἐκκλησία ἐκφράζει τὴν καθολικότητα καὶ τὴν ἐνότητά της, τὸν ἕνα Κύριο, τὴν μία πίστη, τὸ ἕνα βάπτισμα.

Στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία, ὡς γνωστόν, ἀπὸ ἐνδὸς σημείου καὶ ἔπειτα ἀπεκλείοντο καὶ αὐτῆς ἀκόμα τῆς παραστάσεως στὴ θ. λειτουργία οἱ Κατηχούμενοι, οἱ ὁποῖοι, ἂν καὶ πίστευαν, δὲν εἶχαν ἀκόμα ἐγκεντρισθῆ διὰ τοῦ βαπτίσματος στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπεκλείοντο φυσικὰ τῆς κοινωνίας τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Πολὺ δὲ περισσότερο ἀπεκλείονται οἱ αἵρετικοὶ καὶ οἱ σχισματικοί, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν καμιὰ ἀπολύτως πρόσβαση στὴ δημόσια θεία λατρεία τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ἐρωτᾶται ἡ **«Καθολικὴ»**: Δέχεται τὶς ἀλήθειες αὐτές; Ἄν ναί, πῶς τολμᾷ νὰ ὁμιλεῖ περὶ π ρ α γ μ α τ ι κ ο ῦ σ υ λ λ ε ἴ τ ο υ ρ γ ο υ μεταξὺ Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες εἶναι διεσχισμένες μεταξὺ των, δὲν ἔχουν προφανῶς τὴν ἴδια πίστη καὶ διαφωνοῦν ριζικῶς σὲ βασικὲς δογματικὲς θεῖες ἀλήθειες;

Ἄν πάλιν δὲν τὶς ἀποδέχεται, τότε τίθεται σοβαρὰ ὑπὸ ἀμφισβήτηση ἡ ἰδέα τῆς καθολικότητος, στὴν ὁποίαν πιστεύει καὶ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ ἔμβλημά της.

Ἡ καθολικότης εἶναι μιὰ βασικὴ ιδιότητα τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν πιστεύει, τὴν ὁποίαν τῆς ἀποδίδει τὸ ἱερὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως (: εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν) καὶ ἡ ὁποία, παράλληλα μὲ τὴ γεωγραφικὴ ἐννοια τοῦ ὄρου (τὸ καθόλου, αὐτὸ δηλαδὴ ποῦ ὑπάρχει ἢ τείνει νὰ ἐπικρατήσῃ σ' ὅλοκληρο τὸν κόσμον), ἔχει καὶ μία δεύτερη ἐσωτερικὴ ἐννοια, ποῦ ἐκφράζει τὴν ἐ ν ὄ τ η τ α τῆς Ἐκκλησίας:

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι καθολικὴ, γιατί εἶναι μία, δηλαδὴ ὅπουδήποτε κι' ἂν ὑπάρχει καὶ σ' ὀποιοδήποτε χρονικὸ σημεῖο καὶ ἂν ζεῖ, ἔχει καὶ ὁμολογεῖ τὴν ἴδια πίστη (ὅπως τὴν παρέλαβε ἀπὸ τοὺς

Αποστόλους και τὸν Κύριο), τὰ ἴδια μυστήρια, τὴν ἴδια θεία λατρεία και τὸ ἴδιο πολίτευμα. Ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ τῆς καθολικότητος γίνεται κατανοητό, γιατί και μία ἐπὶ μέρους τοπικὴ Ἐκκλησία μπορεί νὰ ὀνομασθῆ καθολικὴ («Πολύκαρπος... ἐπίσκοπος τῆς ἐν Σμύρνη καθολικῆς Ἐκκλησίας»).

Δὲν πιστεύω ἢ «Καθολικὴ» νὰ ἀγνοεῖ τὰ πράγματα αὐτά. Ἄλλωστε ἢ Ἐκκλησία, τὴν ὁποῖαν ἀντιπροσωπεύει, μεγάλως ἐγκαυχᾶται γιὰ τὴν «καθολικότητά» της, αὐτοτιτλοφορουμένη: «Καθολικὴ Ἐκκλησία».

Φυσικὰ ἐδῶ πρόκειται περὶ σφετερισμοῦ τῆς ιδιότητος τῆς καθολικότητος, ἢ ὁποῖα δὲν τῆς ἀνήκει, ἀφοῦ ἀπὸ πολλοῦ τὴν ἀπώλεσε μὲ τὴν ἔκπτωσὴ της ἀπὸ τὴ δογματικὴ ὀλοκληρία τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως και τὴ νόθευση –διὰ τοῦ παπικοῦ πρωτείου– τοῦ ἀρχαιοπαράδοτου συνοδικοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας.

Καθολικὴ Ἐκκλησία εἶναι μονάχα ἢ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ, ἢ ὁποῖα παρέμεινε πιστὴ στὴν καθολικότητα τῆς ἀρχαίας ἠνωμένης Ἐκκλησίας, κρατοῦσα ἀσαλεύτως «ὅ,τι πάντοτε, πανταχοῦ και ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη» (Βιγκέντιος ὁ ἐκ Λειρίνης).

Εἶναι δὲ περαιτέρω γνωστοὶ οἱ ἀγῶνες τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας ἐναντίον τῶν πάσης φύσεως αἰρετικῶν, τοὺς ὁποῖους κατεδίωκε ἀπηνῶς και γιὰ μικρὲς ἀκόμη και ἀσήμαντες ἀφορμὲς (Ἱερὰ Ἐξέτασις), ἢ σχολαστικὴ ἀνάπτυξη και διατύπωση τοῦ δόγματός της, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχουν και οἱ ἐλάχιστες ἀκόμη ρωγμὲς στὸ δογματικὸ της σύστημα και τὸ ἐνδεχόμενον μιᾶς κάποιας φιλελεύθερης δογματικῆς θεολογικῆς σκέψεως, ὡς και οἱ πολλοὶ καταθλιπτικοὶ ἔλεγχοι (τὰ περίφημα *imprimatur*), ποὺ μέχρι πρό τινας ἐσφράγιζαν τὴν ἔκδοση τῶν λατινικῶν θεολογικῶν συγγραφῶν.

Ἄφ' ἐτέρου πάλιν εἶναι γνωστὴ και ἢ ἀντιφατικὴ, σὲ σχέση μὲ τὰ ἀνωτέρω, διάθεση και πράξη τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, ποὺ στηριζομένη σὲ μιὰ ιδιότυπη ἐλαστικὴ ἀντίληψη περὶ παραδόσεως, εἶχε και ἔχει τὴν εὐχέρεια νὰ δημιουργεῖ νέα δόγματα και νὰ ἐπιφέρει –ὅταν τὸ κρίνει σκόπιμο– πολλὰς δογματικὲς καινοτομίες (λ.χ. τέλεση διὰ ραντισμοῦ τοῦ βαπτίσματος, στέρηση τῶν λαϊκῶν τῆς κοινωνίας τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ κ.ἄ.).

* * *

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ, λοιπόν; Ξεχνᾷ τὴν «καθολικότητά» τῆς ἡ «**Καθολική**»; Πῶς ἐπιτρέπει στὸν ἑαυτό τῆς, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ νὰ εἶναι καὶ νὰ λέγεται «καθολική», ἀπὸ τὴν ἄλλη δὲ νὰ ἐμπλέκεται σὲ ἓνα ἀνεπίτρεπτο ἐκκλησιολογικὸ συγκρητισμὸ; Ἡ μήπως ἐξυπηρετεῖ –δεμένη στὸ ἄρμα τοῦ οἰκουμενισμοῦ– ἄλλα σχέδια σαφῶς κατεστρωμένα καὶ ὑπολογισμένα;

Τὰ ἐρωτήματα βεβαίως αὐτὰ εἶναι μᾶλλον ἀφελῆ. Διότι, τί εἶναι ἡ «**Καθολική**»; Ὁργανο τῆς Οὐνίας.

Τί εἶναι δὲ ἡ Οὐνία; Ὁνα ἀλλόκοτο κρᾶμα Ὁρθοδοξίας καὶ Παπισμοῦ. Ὁνας θλιβερὸς ἐκκλησιολογικὸς τραγελαφικὸς συγκρητισμὸς. Αἱ χεῖρες μὲν τοῦ Ἰησοῦ, τὸ δὲ πρόσωπο καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁνα παρδαλό, ἀντιφατικὸ συνονθύλευμα στοιχείων ἑτεροκλίτων.

Ἀρκεῖ μονάχα ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος νὰ εἶναι ὁ Πάπας. Τίποτε ἄλλο δὲν ἔχει τόση σημασία, ὅσῃν ἡ ὑποταγὴ στὸ πρωτεῖο καὶ τὴν αὐθεντία τοῦ Λατίνου Ποντίφηκος. Αὐτὸ κατ' ἐξοχὴν συνθέτει τὴν ἐκκλησιολογικὴ ταυτότητα τῆς Οὐνίας; Πίστη καὶ ἀφοσίωση στὸν Πάπα καὶ στράτευση στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ἀγίας Ἐδρας(!).

Καὶ αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ μᾶς πείσει νὰ κάνουμε κι' ἐμεῖς ἀκολουθοῦντες τὸ δικό τῆς παράδειγμα, νὰ ἀναγνωρίσουμε ὡς ὀρατὴ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας μας τὸν Πάπα. Νὰ ἀπεμπολήσουμε τὰ πρωτοτόκια μας ἀντὶ πινακίου φακῆς. Νὰ δεχθοῦμε τὰ τεράστια ἐκκλησιολογικὰ ψεύδη τοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλαθήτου, δόγματα τὰ ὁποῖα σήμερα καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ Λατίνοι θεολόγοι ἀπορρίπτουν! Νὰ πνίξουμε τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας συνείδηση, νὰ πωλήσουμε τὴν Ὁρθοδοξία μας, νὰ ξεπέσουμε τοῦ δόγματός μας, νὰ γίνουμε ἄλλας μωρὸν πασπαλιζόμενο ἀδεῶς στὸ τραπέζι τοῦ Παπισμοῦ. Νὰ δώσουμε «γῆν καὶ ὕδωρ» σ' αὐτὸν ποὺ τόσα καὶ τόσα δεινὰ ἐπεσώρευσε στὸ ἄχραντο σῶμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Νὰ γίνουμε συνεργοί, ὥστε νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ὑπερτροφικὴ ἀρχομανία καὶ ὁ ἄκρατος αὐταρχισμὸς καὶ ἡγεμονισμὸς τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης, τοῦ ὁποῖου ἀσίγαστο ὄνειρο ἦταν ἀνέκαθεν ἡ καθυπόταξη τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας!

Τόσο ἄραγε φτηνὰ μᾶς κοστολογεῖ ἡ Οὐνία;

* * *

ΤΕΛΟΣ, ἡ «**Καθολική**» περιπίπτει καὶ σὲ μιὰ ἄλλη κτυπητὴ ἀντίφαση,

λέγοντας ὅτι τὸ πραγματικὸ συλλεΐτουργο ἦταν ἔνδειξη τῆς μερικῆς ἀλλὰ πραγματικῆς κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν!

Ἐμεῖς ὁμολογουμένως δὲν ἀντιλαμβανόμεστε τὴ συλλογιστικὴ αὐτὴ τῆς «Καθολικῆς». Ἐμεῖς γνωρίζουμε ὅτι ἡ πραγματικὴ κοινωνία ἔχει ἢ ἔννοια τῆς καθολικότητος. Ὅταν κοινωνεῖς πραγματικὰ σὲ κάτι, κοινωνεῖς σ' αὐτὸ σὲ ὅλη του τὴν ἔκταση. Τὸ νὰ κοινωνεῖς σὲ ἓνα μόνον μέρος καὶ στὸ ὑπόλοιπον νὰ μὴ κοινωνεῖς, σημαίνει ὅτι δὲν κινεῖσαι στὴν ὀρθὴ καθολικὴ διάσταση τοῦ πράγματος. Ὅμολογεῖς ὅτι τὸ πρᾶγμα κάπου δὲν πάει καλά. Ὑπάρχει ἓνα κενό, ἓνα χάσμα ποὺ καθιστᾷ ἀδύνατη τὴν πραγματικὴ ἐνότητα καὶ κοινωνία. Μὲ ἄλλα λόγια, δὲν μπορεῖς νὰ συμφωνεῖς σὲ κάτι καὶ συγχρόνως νὰ διαφωνεῖς. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ συμβεῖ μόνον σὲ πράγματα καὶ καταστάσεις νόθες.

Τὸ ὅτι δὲ ὁ Ἀρχιδιάκονος τῶν Πατριαρχείων παρέστη στὴν τέλεση τῆς ρωμαϊκῆς θείας λειτουργίας μὲ τὰ λειτουργικά του ἄμφια καὶ ἐξεφώνησε ὠρισμένες εὐχές, οἱ δὲ προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν ἀντήλλαξαν μηνύματα καὶ εὐχές καὶ ἐξεφώνησαν τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως χωρὶς τὸ Filioque (κάτι ποὺ δὲν σημαίνει καὶ πολλὰ πράγματα, ὅπως ἐτονίσαμε σὲ προηγούμενο ἄρθρο μας) ἢ καὶ εὐρύτερα τὸ ὅτι καὶ οἱ δύο Ἐκκλησίες ἔχουν ἑπτὰ ἐκκλησιαστικὰ μυστήρια, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἔχουν –ἔστω καὶ μερικὴ– πραγματικὴ κοινωνία μεταξύ των.

Ἐπαναλαμβάνουμε ἐκεῖνο ποὺ καὶ ἄλλοτε ἐτονίσαμε: τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ μερικὴ συμφωνία τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ἡ μερικὴ ἀσυνφωνία των.

Τονίζω καὶ πάλι τὸ παράδειγμα τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ. Μπορεῖ τὰ μάτια, τὰ πόδια, ἡ κεφαλὴ καὶ ὀλόκληρος ὁ ὑπόλοιπος ὀργανισμὸς νὰ εἶναι ἀπολύτως ὑγιής; ὅταν ὅμως ὁ πνεύμων εἶναι ἄρρωστος, πάσχει λ.χ. ἀπὸ καρκίνου, σὲ τί χρησιμεύει ἡ ὑπόλοιπη ὑγεία τοῦ σώματος;

Τὸ ἴδιο καὶ στὸν ἐκκλησιολογικὸ χῶρον. Σημασία δὲν ἔχει τόσο ἡ εὐεξία, ὅσο ἡ νόσος τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ αὐτὸ καὶ στὶς αἰρέσεις. Τίποτε δὲν σημαίνει ἡ κατὰ τὰ ἄλλα ὀρθὴ πίστις τοῦ αἰρετικοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ βαρύνει εἶναι ἡ κακοδοξία καὶ ἡ πλάνη του.

Ὁ Ἀπολλινάριος –φερ' εἰπεῖν– ἐπίσκοπος Λαοδικείας τῆς Συρίας τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἂν καὶ θεολόγος διαπρεπής, ὅμως

κατεδικάσθη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, γιατί προσέβαλε τὴν ὀλοκληρία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ «**Καθολικὴ**», ὡς φαίνεται, ἀκολουθεῖ τὴν γενικὴ οἰκουμενιστικὴ ἀρχή: ἐφ' ὅσον πολλὰ μᾶς ἐνώνουν, ἄς προχωρήσουμε πάνω σ' αὐτὰ πρὸς τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ἐνωση τῶν Ἐκκλησιῶν.

Σφάλμα μεγάλο! Ἐφ' ὅσον τὸ καρκίνωμα τῆς ἐκκλησιολογικῆς νόσου δὲν περικόπτεται, ἐφ' ὅσον ἡ πλάνη δὲν ἀποκαθαίρεται καὶ δὲν γίνεται ἐπάνοδος (ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ρώμης) στὴν δογματικὴ ἀκεραιότητα καὶ ἀλήθεια τῆς πρώτης ἡνωμένης Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου, τὸ κακὸν δὲν πρόκειται νὰ θεραπευθῇ.

Πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ πρέπει σημαντικῶς νὰ ἐργασθῇ μὲ σύνεση καὶ ἀγάπη ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἤδη ὑπάρχων θεολογικὸς διάλογος μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

* * *

ΑΣ ΑΦΗΣΕΙ, λοιπόν, κατὰ μέρος τὸν ἐκκλησιολογικὸ στρουθοκαμηλισμὸ τῆς ἡ «**Καθολικὴ**».

Τὸ νὰ ὀχυρώνεται πίσω ἀπὸ κάποιες θεαματικὲς ἐπιδείξεις ἐνότητος, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ θριαμβολογεῖ ὅτι ὑπάρχει τάχα πραγματικὴ –ἔστω καὶ μερικὴ– ἐνότητα μεταξὺ τῶν διεσχισμένων Ἐκκλησιῶν, οὔτε τὸν ἑαυτὸ τῆς βοηθᾶ οὔτε καὶ τὸν εὐρύτερο ἀγῶνα τῆς ἐξυπερητεῖ. Διότι πρέπει νὰ μᾶς πείσει γιὰ τὴν ὀρθότητα τῶν λεγομένων τῆς.

Ἐμεῖς φυσικὰ δὲν τὴν πιστεύουμε, γιατί ξεύρουμε τὴν ταυτότητά τῆς, τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς βλέψεις τῆς. Δὲν εἶναι φίλη τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἰδρύθηκε μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἐπιτυχία τῶν προσηλυτιστικῶν βλέψεων καὶ σχεδίων τοῦ Παπισμοῦ. Μὲ ὑπουλότητα καὶ ποικίλους ἐλιγμοὺς προσπαθεῖ σιγὰ - σιγὰ νὰ μᾶς διαβρώσει καὶ νὰ μᾶς προσδέσει στὸ ἄρμα τοῦ ρωμαϊκοῦ ἐπεκτατισμοῦ.

Καὶ τώρα θριαμβολογεῖ, γιατί τῆς προσφέρει χεῖρα βοήθειας ὁ κακῶς νοούμενος οἰκουμενισμός.

Νὰ γνωρίζει ὁμως καλῶς, ὅτι *«γνώσιν ἔχουν οἱ φύλακες»!*

(*) Ἐφημερ. «**Ὀρθόδοξος Τύπος**», ἀριθ. 774/29.1.1988.